
Tillit og ansvar under press?

Sikkerhetsregimet i dag og veien videre...

The background image shows a vast expanse of blue ocean under a clear sky. In the distance, a large offshore oil rig is visible on the horizon. In the foreground, there are several green, semi-transparent wireframe models of offshore structures, possibly representing different stages or components of the rig's design.

Tillit er en forutsetning for at regelverket skal fungere!

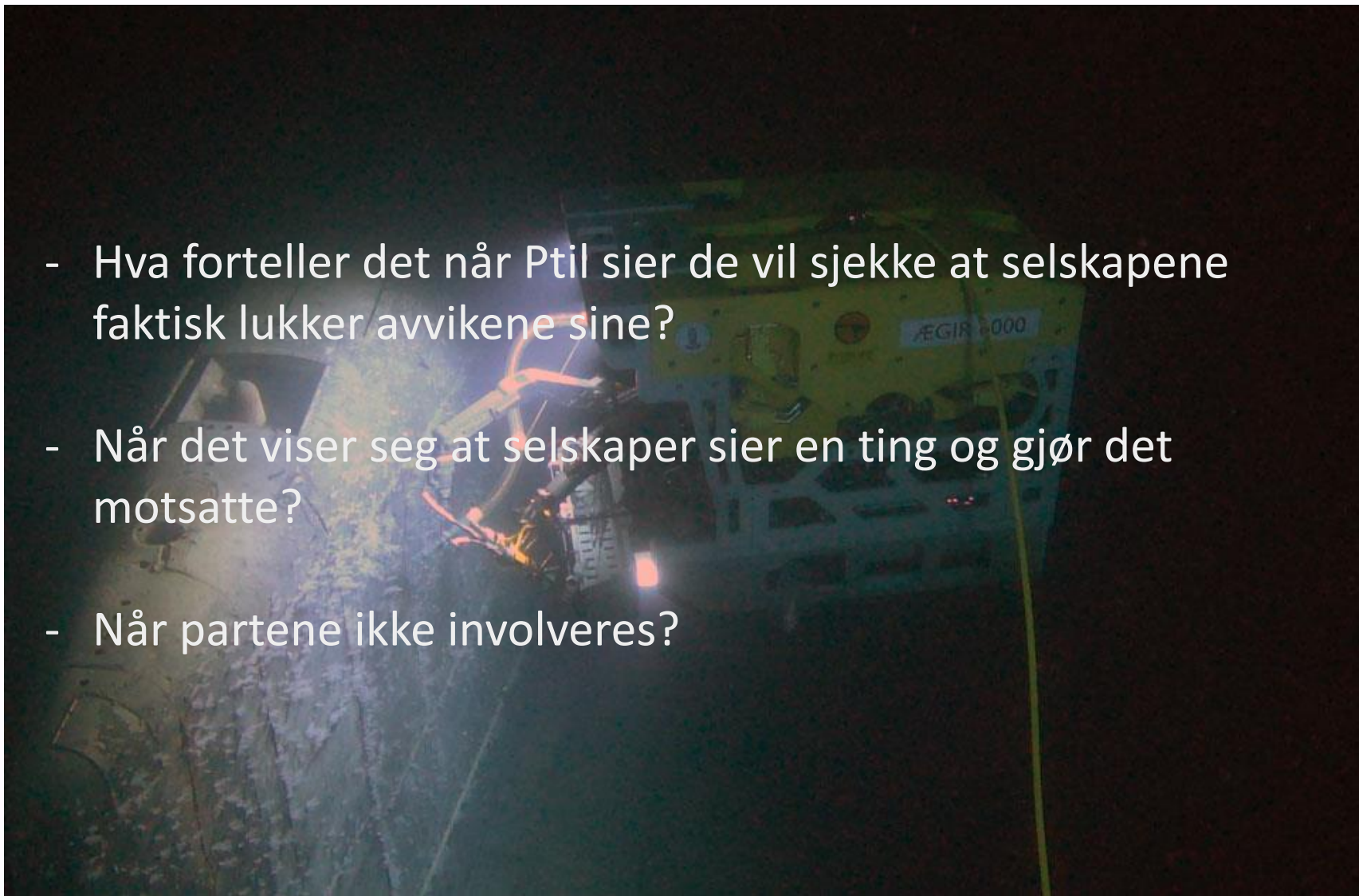
Selskapene må ha intensjoner om å etterleve regelverket!

Tillit vs.
Mistillit

Når tillitten svekkes

- Hva forteller det når Ptil sier de vil sjekke at selskapene faktisk lukker avvikene sine?
- Når det viser seg at selskaper sier en ting og gjør det motsatte?
- Når partene ikke involveres?

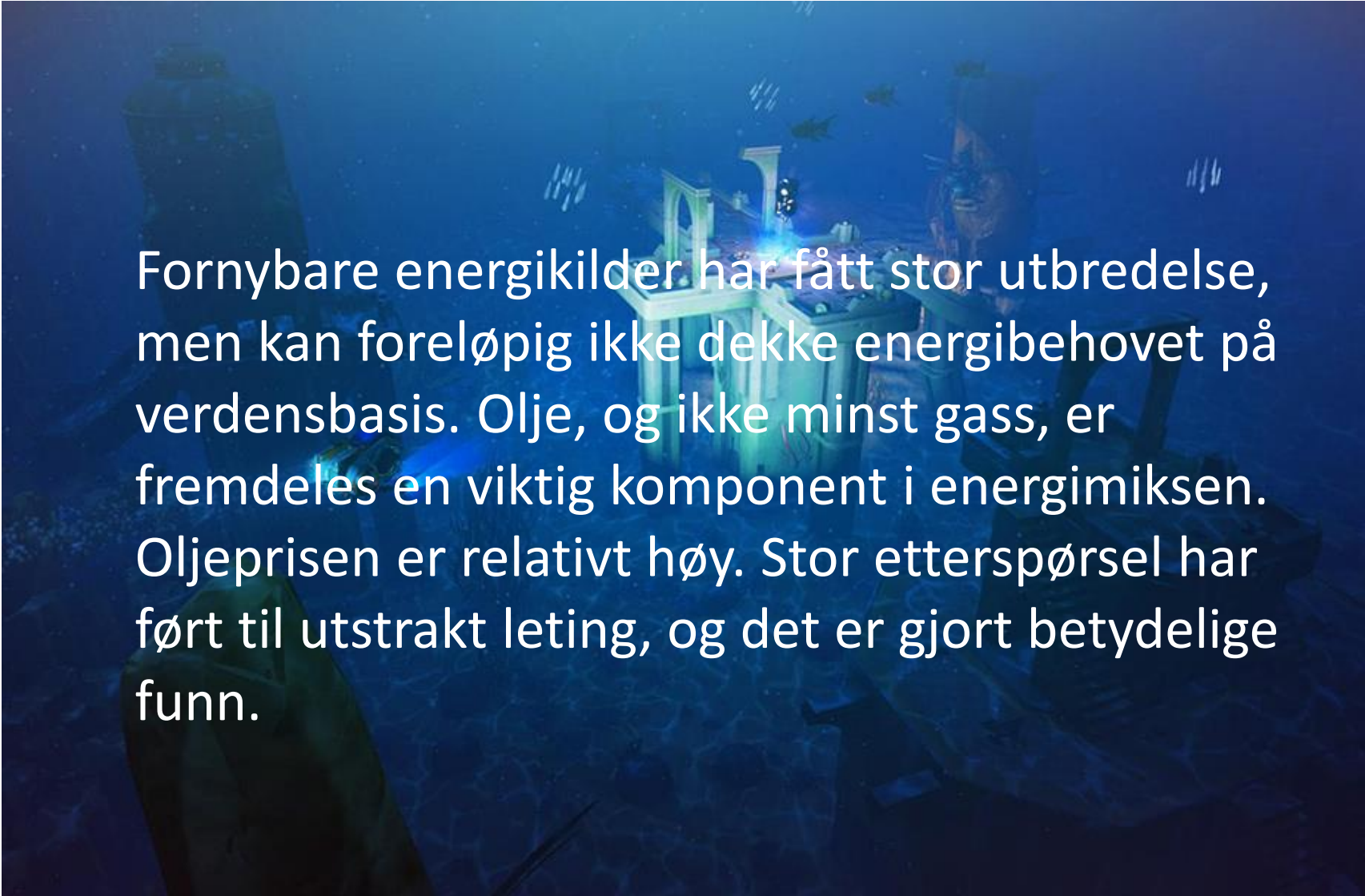
IRIS/FAFO rapport om tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning

- Arbeidstakernes representanter involveres for sent i HMS-saker.
- Det blir ikke satt av nok tid til vernearbeid.
- Manglende opplæring/kompetanse hos verneombud og AMU-medlemmer.
- Arbeidstakermedvirkningen er svakere jo lengre ut i kontraktskjedene man kommer.
- HMS-avdelinger som overtar deler av vernetjenestens rolle

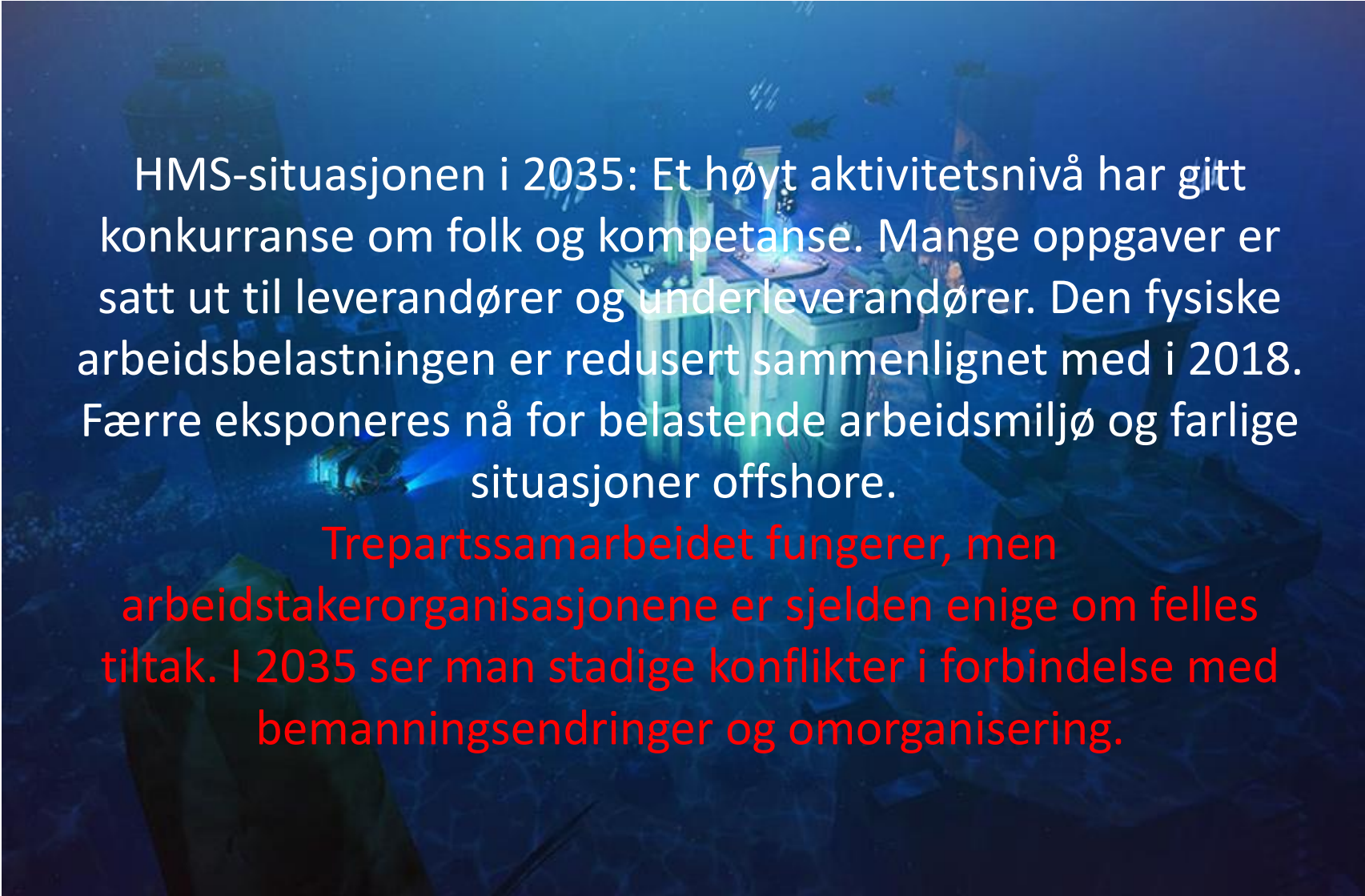
Det handler om tillit,
involvering og
sikkerhetskultur

Norwegian wood

A photograph of an offshore oil rig at night, illuminated by blue lights against a dark sky. The rig's complex structure of towers and pipes is visible, with several bright blue lights casting a glow on the surrounding water.

Fornybare energikilder har fått stor utbredelse, men kan foreløpig ikke dekke energibehovet på verdensbasis. Olje, og ikke minst gass, er fremdeles en viktig komponent i energimiksen. Oljeprisen er relativt høy. Stor etterspørsel har ført til utstrakt leting, og det er gjort betydelige funn.

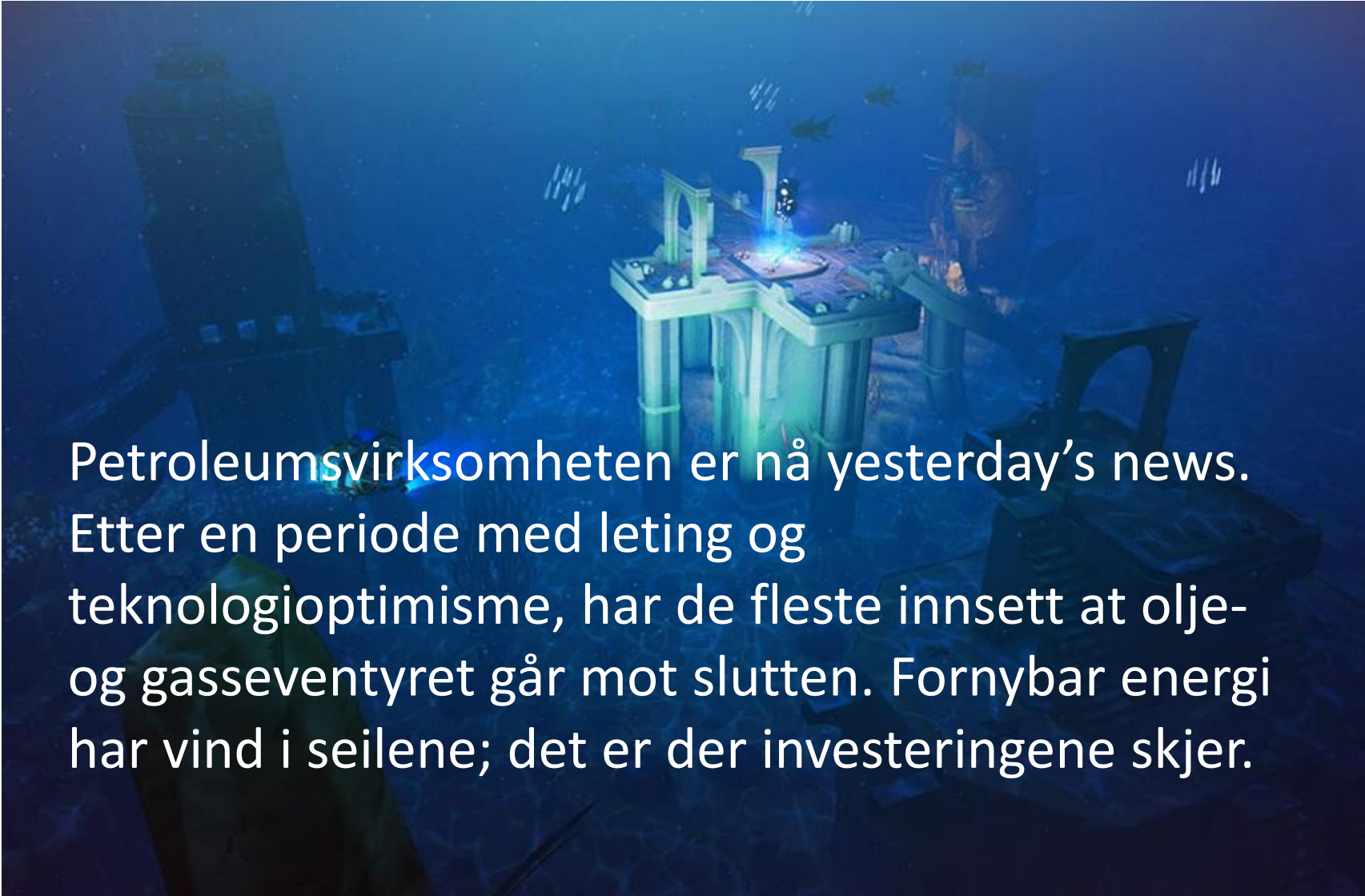
Norwegian wood

An underwater scene with a diver in the foreground, illuminated by a blue light. In the background, there is a table with various items on it, possibly a laboratory or a workspace. The water is dark blue and slightly murky.

HMS-situasjonen i 2035: Et høyt aktivitetsnivå har gitt konkurranse om folk og kompetanse. Mange oppgaver er satt ut til leverandører og underleverandører. Den fysiske arbeidsbelastningen er redusert sammenlignet med i 2018. Færre eksponeres nå for belastende arbeidsmiljø og farlige situasjoner offshore.

Trepartssamarbeidet fungerer, men arbeidstakerorganisasjonene er sjelden enige om felles tiltak. I 2035 ser man stadige konflikter i forbindelse med bemanningsendringer og omorganisering.

Yesterday

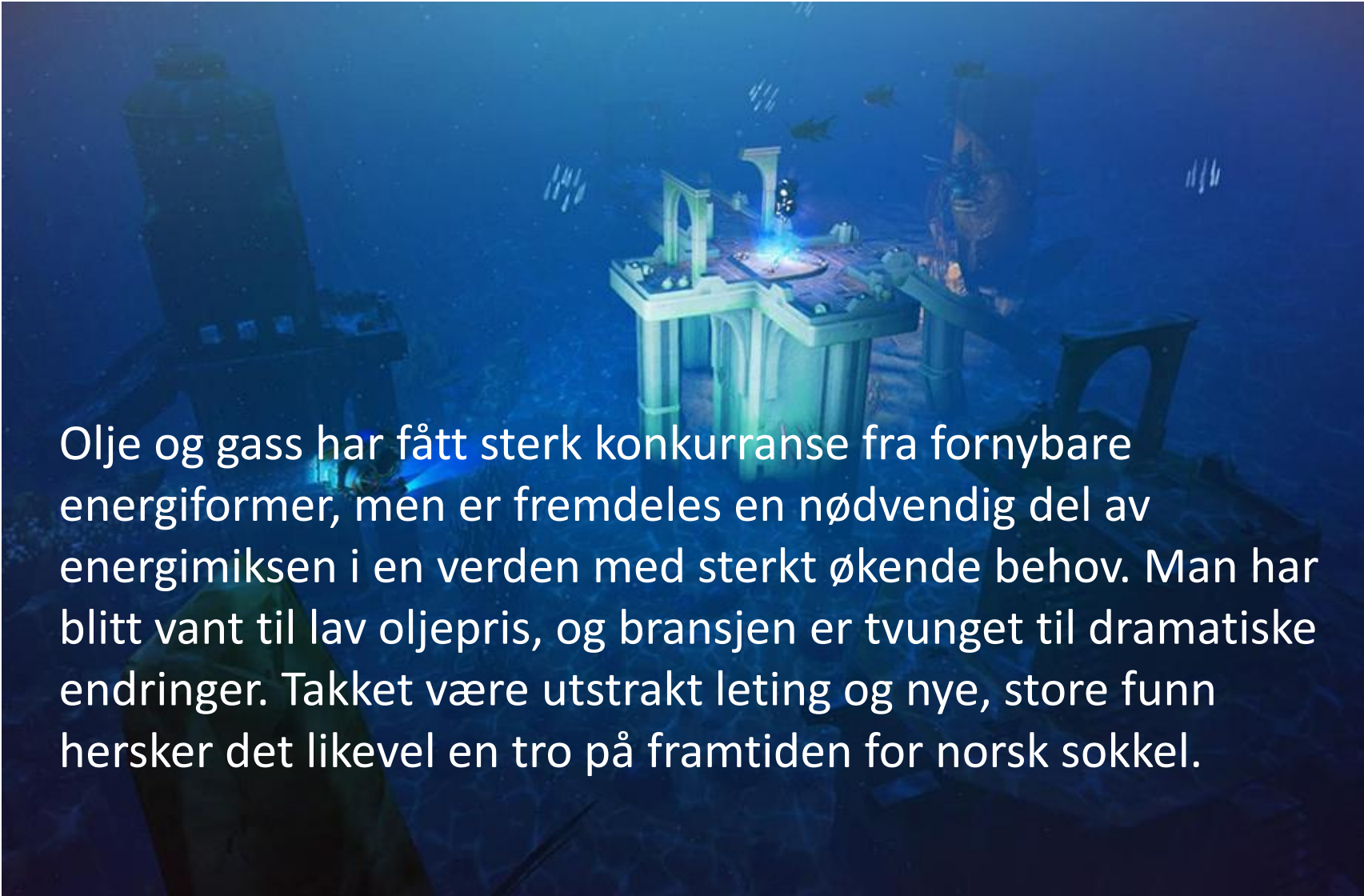
A 3D rendered scene of an underwater oil rig. The rig is illuminated with blue and green lights, and several fish are swimming around it. The background is a dark blue, deep-sea environment.

Petroleumsvirksomheten er nå yesterday's news. Etter en periode med leting og teknologioptimisme, har de fleste innsett at olje- og gasseventyret går mot slutten. Fornybar energi har vind i seilene; det er der investeringene skjer.

Yesterday

HMS-situasjonen i 2035: Det er vanskelig å tiltrekke seg viktig kompetanse. Den fysiske arbeidsbelastningen er redusert sammenlignet med i 2018, særlig på de nyeste innretningene. Digitalisering og automatisering har fjernet de farligste jobbene. Følelsen av overvåking og en usikker framtid skaper stress og uro blant arbeidstakerne. **Trepartssamarbeidet fungerer fremdeles på bransjenivå, men er sterkt preget av politikk. Få ønsker rollen som verneombud. Alle vet at det gjennomføres for lite vedlikehold offshore.** Olje- og gassindustrien oppfattes mer og mer som en belastning i opinionen, og man **ønsker ikke å stille strengere krav** i denne næringen enn i andre bransjer.

Ticket to ride

An underwater photograph of an oil rig structure, illuminated by blue lights, with fish swimming around it.

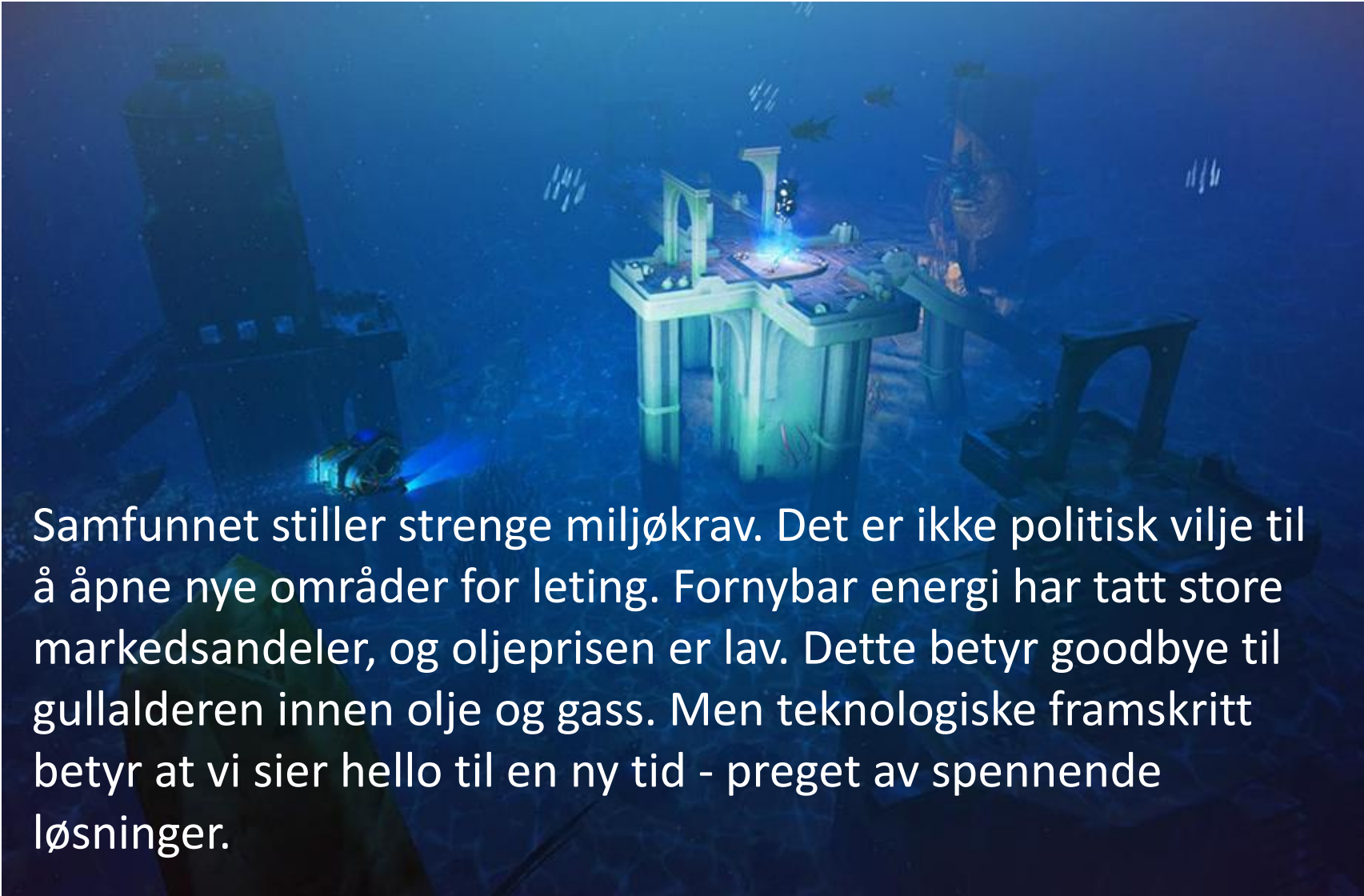
Olje og gass har fått sterk konkurranse fra fornybare energiformer, men er fremdeles en nødvendig del av energimiksen i en verden med sterkt økende behov. Man har blitt vant til lav oljepris, og bransjen er tvunget til dramatiske endringer. Takket være utstrakt leting og nye, store funn hersker det likevel en tro på framtiden for norsk sokkel.

Ticket to ride

HMS-situasjonen i 2035: Gjennom perioden er den fysiske arbeidsbelastningen kraftig redusert sammenlignet med 2018. I løpet av noen få år er bemanningen offshore nesten halvert.

En stor andel av arbeidstakerne er høyt utdannede, selvstendig næringsdrivende som leies inn på prosjektbasis. Organiseringsgraden er svært lav. Bedre beslutningsstøtte fra maskiner har redusert faren for menneskelige feil. Innovasjon og teknologi har nesten eliminert tradisjonell risiko i petroleumsvirksomheten. Det hersker likevel en bekymring for at ny risiko introduseres med nye løsninger.

Hello, Goodbye

Samfunnet stiller strenge miljøkrav. Det er ikke politisk vilje til å åpne nye områder for leting. Fornybar energi har tatt store markedsandeler, og oljeprisen er lav. Dette betyr goodbye til gullalderen innen olje og gass. Men teknologiske framskritt betyr at vi sier hello til en ny tid - preget av spennende løsninger.

Hello, Goodbye

HMS-situasjonen i 2035: Ansettelses- og kontraktsformene har endret seg dramatisk. Det er få personer igjen på innretninger og fartøy. De fleste er leverandøransatte med spesialisert kompetanse. Flere av disse mangler erfaring med gammelt utstyr. Eldre arbeidstakere presses ut. På land er det kommet nye og interessante oppgaver i grensesnittet mellom petroleum og annen energi.

Det er få tradisjonelle oljearbeidere igjen, og organiseringsgraden er dermed svært lav. Partssamarbeidet har i praksis forvitret. Det stilles fremdeles strenge krav til forebygging av storulykker og miljøutslipp, mens arbeidsmiljøkravene innenfor olje og gass nå er under enda sterkere press. Stadig nye løsninger blir introdusert – men det er ikke nødvendigvis tid til omfattende risikovurderinger i forkant.

Paranoid

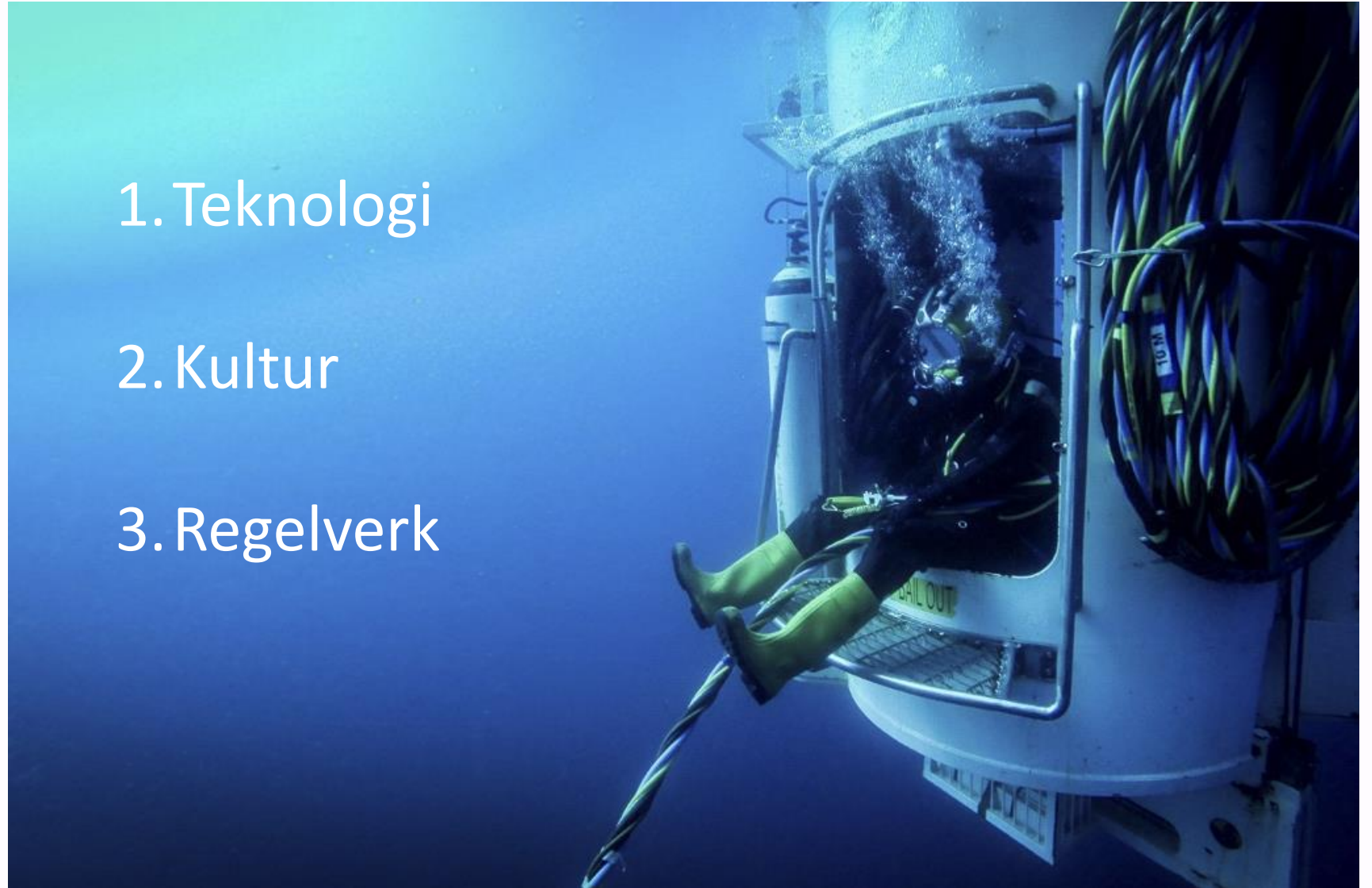
A black and white close-up photograph of a person's eyes, looking directly at the camera with a serious expression. The image is slightly blurred, focusing on the eyes.

Ingen av de fire scenariene presenterer noe positivt mht bevaring av den norske modellen. Dermed kan vi også forvente press på det reguleringsregimet vi har i dag.

Det funksjonelle regelverket er helt avhengig av et velfungerende og balansert parts- og trepartssamarbeid. Som i seg selv hviler på en høy organiseringsgrad.

Sikkerhet hviler på tre ben

1. Teknologi
2. Kultur
3. Regelverk

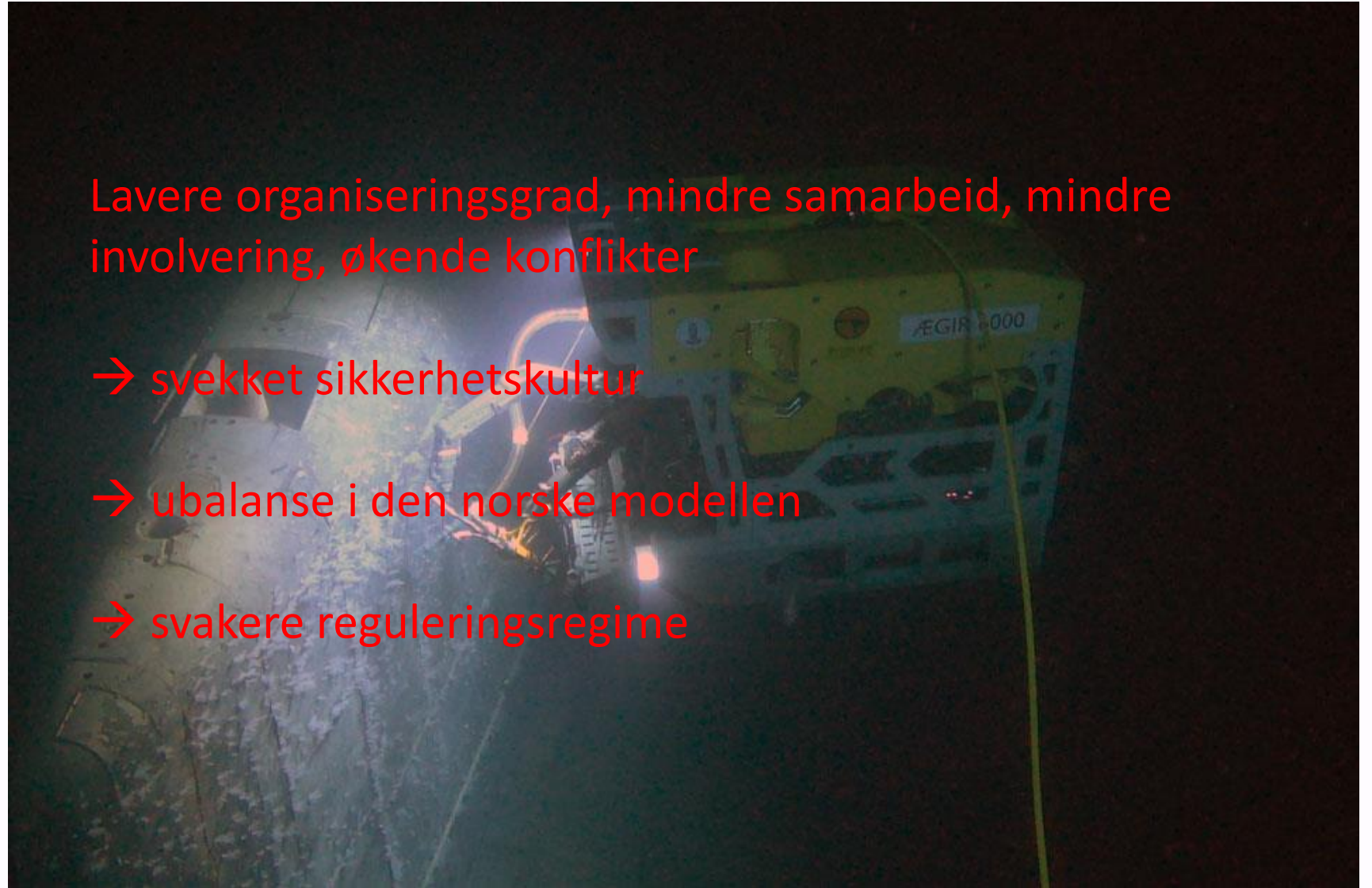
Hvordan kommer kulturen til
å påvirkes av de fire
fremtidsscenariene?

Lavere organiseringsgrad, mindre samarbeid, mindre involvering, økende konflikter

→ svekket sikkerhetskultur

→ ubalanse i den norske modellen

→ svakere reguleringsregime

Sikkerhetsregimet i dag og veien videre

Dersom dagens reguleringsregime, med det funksjonelle regelverket, skal bestå, så må partene ivareta og dyrke balansen i den norske modellen.

Det som virkelig kan true regimet, som nettopp handler om tillit, involvering og sikkerhetskultur, er dersom arbeidstakerne presses til å stå med lua i hånda. Da forsvinner robustheten i det norske regimet.

